

פתרון תרגיל 4 – לינארית

1. תהי A מטריצה הפיכה. הוכיחו את הטענות הבאות:

1.1. קיימת ל A מטריצה הופכית יחידה.

הוכחה: נניח כי B, C מטריצות הפיכות של A . מספיק להוכיח: $B = C$.
 B, C מטריצות הפיכות של A לכן, $AB = BA = I$ וכן $AC = CA = I$.
 לכן, $B = BI = B(AC) = (BA)C = IC = C$. מש"ל.

1.2. A^t הפיכה.

הוכחה: A מטריצה הפיכה, לכן קיימת מטריצה B כך ש $AB = I$.
 נפעיל שיחלוף על שני הצדדים ונקבל,

$$(AB)^t = I^t \Rightarrow$$

$$B^t A^t = I$$

לכן A^t הפיכה משמאל ולכן הפיכה. מש"ל.

1.3. A^5 הפיכה.

הוכחה: נתון A מטריצה הפיכה. נוכיח באינדוקציה כי לכל n טבעי A^n הפיכה ונקבל בפרט, A^5 הפיכה.

עבור $n = 1$, נתון כי $A^n = A^1 = A$ הפיכה.

נניח כי A^n הפיכה ונוכיח בהסתמך על כך כי A^{n+1} הפיכה.

A^n הפיכה לכן קיימת $(A^n)^{-1}$. בנוסף, נתון כי A הפיכה, לכן קיימת A^{-1} .

אבל, $A^{n+1}((A^n)^{-1}A^{-1}) = (AA^n)((A^n)^{-1}A^{-1}) = A(A^n)(A^n)^{-1}A^{-1} = AIA^{-1} = AA^{-1} = I$,
 לכן A^{n+1} הפיכה מימין ולכן הפיכה.

2. תהא $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in M_{2 \times 2}(F)$. נסמן $\Delta = ad - bc$. הוכיחו כי:

2.1. אם $\Delta \neq 0$ אז A הפיכה ו $A^{-1} = \frac{1}{\Delta} \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix}$

הוכחה: נחשב: $A \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix}$

$$A \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ad - bc & 0 \\ 0 & ad - bc \end{pmatrix} = (ad - bc)I = \Delta I$$

לכן, אם $\Delta \neq 0$ אז $A \left(\frac{1}{\Delta} \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix} \right) = I$

ו A הפיכה מימין ולכן הפיכה. וההופכית הימנית היא ההופכית שלה לכן, $A^{-1} = \frac{1}{\Delta} \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix}$

2.2. אם $\Delta = 0$ אז A אינה הפיכה.

הוכחה: ראינו $A \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix} = \Delta I$ לכן אם $\Delta = 0$ אז $A \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix} = 0$ אם $A = 0$ אז ברור כי אינה הפיכה. אחרת, גם $\begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix} \neq 0$ ו A מחלקת אפס. לכן A אינה הפיכה.

3. (סכום סדרה הנדסית של מטריצות) תהא $A \in M_{n \times n}(F)$ כך שהמטריצה $A - I$ הפיכה. הוכיחו באינדוקציה כי לכל k טבעי, $I + A + A^2 + \dots + A^k = (A^{k+1} - I)(A - I)^{-1}$.

הוכחה: נוכיח את הטענה באינדוקציה על k . עבור $k = 1$: נראה כי $I + A = (A^{1+1} - I)(A - I)^{-1}$. אבל, $(A^{1+1} - I)(A - I)^{-1} = (A^2 - I)(A - I)^{-1} = (A + I)(A - I)(A - I)^{-1} = (A + I) = I + A$, לכן הטענה מתקיימת עבור $k = 1$. נניח כי הטענה מתקיימת עבור k טבעי ונוכיח, בהסתמך על כך כי הטענה מתקיימת עבור $k + 1$. צ"ל כי $I + A + A^2 + \dots + A^{k+1} = (A^{k+2} - I)(A - I)^{-1}$, אבל, $I + A + A^2 + \dots + A^{k+1} = (I + A + A^2 + \dots + A^k) + A^{k+1} \stackrel{\text{induction_hypothesis}}{=} (A^{k+1} - I)(A - I)^{-1} + A^{k+1} = (A^{k+1} - I)(A - I)^{-1} + A^{k+1}(A - I)(A - I)^{-1} \stackrel{\text{distributivity}}{=} [(A^{k+1} - I) + A^{k+1}(A - I)](A - I)^{-1} = [A^{k+1} - I + A^{k+2} - A^{k+1}](A - I)^{-1} = (A^{k+2} - I)(A - I)^{-1}$. לכן הטענה מתקיימת עבור $k + 1$.

4. תהי A מטריצה ריבועית. הוכיחו או הפריכו את הטענות הבאות.

4.1. אם $A + A^2$ הפיכה אז A הפיכה.

הוכחה: נתון כי $A + A^2 = A(I + A)$ הפיכה. לכן, מכיוון שמכפלה של מטריצות היא מטריצה הפיכה אם ורק אם כל אחת מהמטריצות במכפלה הפיכות, A מטריצה הפיכה.

4.2. אם A הפיכה אז $\text{trace}(A) \neq 0$.

הפרכה: נפריך את הטענה באמצעות דוגמה נגדית. $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$ מטריצה הפיכה ($A^2 = I$) אבל $\text{trace}(A) = 1 + (-1) = 0$.

4.3. אם $A^2 = A$ אז $A = I$ או A אינה הפיכה.

הוכחה: נתון כי $A^2 = A$. צ"ל כי $A = I$ או A אינה הפיכה. אם $A = I$ סיימנו. לכן, נניח כי $A \neq I$. מ"ל: A אינה הפיכה. אבל, $A^2 = A \Rightarrow A^2 - A = 0 \Rightarrow A(A - I) = 0$, לכן A אינה הפיכה. אפס. לכן A אינה הפיכה.

4.4. אם A יש עמודת אפסים אז A אינה הפיכה.

הוכחה: נניח בשלילה כי A הפיכה. אזי, קיימת B כך ש $BA = I$. אבל, B איש עמודת אפסים
 נניח כי $C_j(A) = 0$. לכן, לפי כפל עמודה עמודה:

$$\begin{aligned} BA = I &\Rightarrow \\ C_j(BA) = C_j(I) &\Rightarrow \\ BC_j(A) = C_j(I) &\Rightarrow \\ B0 = e_j &\Rightarrow \\ 0 = e_j & \end{aligned}$$

4.5. סתירה. לכן A אינה הפיכה.

5. עבור המטריצות הבאות A ,

5.1. קבעו האם A הפיכה.

5.2. אם A הפיכה:

5.2.1. מצאו את A^{-1} .

5.2.2. הציגו את A ואת A^{-1} כמכפלה של מטריצות אלמנטריות.

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -4 \\ -1 & -1 & 5 \\ 2 & 7 & -3 \end{pmatrix} \bullet$$

פתרון: נכתוב $(A|I)$ ונדרג:

$$\begin{aligned} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & -4 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & -1 & 5 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 7 & -3 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) &\xrightarrow{\substack{(1)R_2+R_1 \\ (2)R_3-2R_1}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & -4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 5 & -2 & 0 & 1 \end{array} \right) &\xrightarrow{(3)R_3-3R_2} \\ \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & -4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & -5 & -3 & 1 \end{array} \right) &\xrightarrow{(4)\frac{1}{2}R_3} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & -4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2.5 & -1.5 & 0.5 \end{array} \right) &\xrightarrow{\substack{(5)R_1+4R_3 \\ (6)R_2-R_3}} \\ \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 0 & -9 & -6 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 3.5 & 2.5 & -0.5 \\ 0 & 0 & 1 & -2.5 & -1.5 & 0.5 \end{array} \right) &\xrightarrow{(7)R_1-2R_2} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & -16 & -11 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & 3.5 & 2.5 & -0.5 \\ 0 & 0 & 1 & -2.5 & -1.5 & 0.5 \end{array} \right) \end{aligned}$$

קיבלנו בצד שמאל את מטריצת היחידה לכן, A הפיכה ו

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} -16 & -11 & 3 \\ 3.5 & 2.5 & -0.5 \\ -2.5 & -1.5 & 0.5 \end{pmatrix}$$

נציג את A ואת A^{-1} כמכפלה של מטריצות אלמנטריות.

נמספר את הפעולות האלמנטריות שביצענו על המטריצה אזי $A^{-1} = E_7 E_6 E_5 E_4 E_3 E_2 E_1$ ו

$$A = (A^{-1})^{-1} = E_1^{-1} E_2^{-2} E_3^{-3} E_4^{-4} E_5^{-5} E_6^{-6} E_7^{-7}$$

המתאימה לפעולה ה- i .

לכן,

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0.5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -2 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & -1 \\ 7 & -1 & 1 \end{pmatrix} \bullet$$

פתרון : נכתוב $(A|I)$ ונדרג:

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & -1 & 0 & 1 & 0 \\ 7 & -1 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2-2R_1 \\ R_3-7R_1}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & -3 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 6 & -6 & -7 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{R_3-2R_2}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & -3 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -2 & 1 \end{array} \right)$$

קיבלנו בצד שמאל מטריצה עם שורת אפסים לכן לא ניתן לדרג את A למטריצת היחידה. לכן, A אינה הפיכה.

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 5 \\ 2 & 0 & -3 \end{pmatrix} \bullet$$

פתרון : נכתוב $(A|I)$ ונדרג:

$$\begin{aligned}
 & \left(\begin{array}{ccc|ccc} 3 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 5 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & -3 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{(1)\frac{1}{3}R_1} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 5 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & -3 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{(2)R_3-2R_1} \\
 & \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 5 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -\frac{11}{3} & -\frac{2}{3} & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{(3)\frac{R_3}{-\frac{11}{3}}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 5 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \frac{2}{11} & 0 & -\frac{3}{11} \end{array} \right) \xrightarrow{\begin{array}{l} (4)R_1-\frac{1}{3}R_3 \\ (5)R_2-5R_3 \end{array}} \\
 & \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & \frac{3}{11} & 0 & \frac{1}{11} \\ 0 & -1 & 0 & -\frac{10}{11} & 1 & \frac{15}{11} \\ 0 & 0 & 1 & \frac{2}{11} & 0 & -\frac{3}{11} \end{array} \right) \xrightarrow{(6)(-1)R_2} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & \frac{3}{11} & 0 & \frac{1}{11} \\ 0 & 1 & 0 & \frac{10}{11} & -1 & -\frac{15}{11} \\ 0 & 0 & 1 & \frac{2}{11} & 0 & -\frac{3}{11} \end{array} \right)
 \end{aligned}$$

קיבלנו בצד שמאל את מטריצת היחידה לכן, A הפיכה ו

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{3}{11} & 0 & \frac{1}{11} \\ \frac{10}{11} & -1 & -\frac{15}{11} \\ \frac{2}{11} & 0 & -\frac{3}{11} \end{pmatrix}$$

נציג את A ואת A^{-1} כמכפלה של מטריצות אלמנטריות.

נמספר את הפעולות האלמנטריות שביצענו על המטריצה אזי $A^{-1} = E_6 E_5 E_4 E_3 E_2 E_1$ ו
 $A = (A^{-1})^{-1} = E_1^{-1} E_2^{-2} E_3^{-3} E_4^{-4} E_5^{-5} E_6^{-6}$
 לפעולה ה- i .
 לכן,

$$\begin{aligned}
 A^{-1} &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -5 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -\frac{1}{3} \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -\frac{3}{11} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -2 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \frac{1}{3} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \\
 A &= \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -\frac{11}{3} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & \frac{1}{3} \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 5 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}
 \end{aligned}$$

6. פתרו את מערכות המשוואות הבאות באמצעות מציאת מטריצה הופכית. אם המטריצה המתאימה למערכת אינה הפיכה, פתרו באמצעות דירוג.

$$\begin{cases} 2x + y - 3z = 0 \\ 4x - y + 5z = 6 \\ x + 2y - z = -3 \end{cases} \quad \text{6.1}$$

פתרון: נכתוב

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & -3 \\ 4 & -1 & 5 \\ 1 & 2 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 6 \\ -3 \end{pmatrix}$$

ונסמן

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -3 \\ 4 & -1 & 5 \\ 1 & 2 & -1 \end{pmatrix}, \vec{b} = \begin{pmatrix} 0 \\ 6 \\ -3 \end{pmatrix}$$

אזי

$$A \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \vec{b}$$

נחפש A^{-1} :

$$\begin{aligned} & \left(\begin{array}{ccc|ccc} 2 & 1 & -3 & 1 & 0 & 0 \\ 4 & -1 & 5 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & -1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\frac{1}{2}R_1} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0.5 & -1.5 & 0.5 & 0 & 0 \\ 4 & -1 & 5 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & -1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2-4R_1 \\ R_3-R_1}} \\ & \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0.5 & -1.5 & 0.5 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 11 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 1.5 & 0.5 & -0.5 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{-\frac{1}{3}R_2} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0.5 & -1.5 & 0.5 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -\frac{11}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & 0 \\ 0 & 1.5 & 0.5 & -0.5 & 0 & 1 \end{array} \right) \\ & \xrightarrow{R_3-1.5R_2} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0.5 & -1.5 & 0.5 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -\frac{11}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & 0 \\ 0 & 0 & 6 & -\frac{3}{2} & \frac{1}{2} & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\frac{1}{6}R_3} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0.5 & -1.5 & 0.5 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -\frac{11}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{4} & \frac{1}{12} & \frac{1}{6} \end{array} \right) \\ & \xrightarrow{\substack{R_1+1.5R_3 \\ R_2+\frac{11}{3}R_3}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0.5 & 0 & \frac{1}{8} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{1}{4} & -\frac{1}{36} & \frac{11}{18} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{4} & \frac{1}{12} & \frac{1}{6} \end{array} \right) \xrightarrow{R_1-0.5R_2} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{4} & \frac{5}{36} & -\frac{1}{18} \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{1}{4} & -\frac{1}{36} & \frac{11}{18} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{4} & \frac{1}{12} & \frac{1}{6} \end{array} \right) \end{aligned}$$

קיבלנו בצד שמאל את מטריצה היחידה לכן, A הפיכה ו

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{1}{4} & \frac{5}{36} & -\frac{1}{18} \\ -\frac{1}{4} & -\frac{1}{36} & \frac{11}{18} \\ -\frac{1}{4} & \frac{1}{12} & \frac{1}{6} \end{pmatrix}$$

לכן נכפול משמאל ב A^{-1} את השוויון

$$A \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \vec{b}$$

ונקבל:

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = A^{-1} \vec{b}$$

כלומר, הפתרון למערכת המשוואות הוא:

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = A^{-1} \vec{b} = \begin{pmatrix} \frac{1}{4} & \frac{5}{36} & -\frac{1}{18} \\ -\frac{1}{4} & -\frac{1}{36} & \frac{11}{18} \\ -\frac{1}{4} & \frac{1}{12} & \frac{1}{6} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 6 \\ -3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} x - 4y + z = 5 \\ 2x - y - 2z = 3 \\ 3x - 5y - z = 10 \end{cases} \quad \mathbf{6.2}$$

פתרון: נסמן,

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -4 & 1 \\ 2 & -1 & -2 \\ 3 & -5 & -1 \end{pmatrix}, \vec{b} = \begin{pmatrix} 5 \\ 3 \\ 10 \end{pmatrix}$$

אזי

$$A \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \vec{b}$$

נחפש A^{-1} :

$$\begin{pmatrix} 1 & -4 & 1 & | & 1 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & -2 & | & 0 & 1 & 0 \\ 3 & -5 & -1 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 - 2R_1 \\ R_3 - 3R_1}} \begin{pmatrix} 1 & -4 & 1 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 7 & -4 & | & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 7 & -4 & | & -3 & 0 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_3 - R_2}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & -4 & 1 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 7 & -4 & | & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & | & -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$$

קיבלנו בצד שמאל מטריצה עם שורת אפסים לכן לא ניתן לדרג את המטריצה הנתונה למטריצת היחידה. לכן, A אינה הפיכה.

כלומר, לא ניתן לפתור את מערכת המשוואות באמצעות מציאת מטריצה הופכית.

הערה: העובדה ש A אינה הפיכה משמעה שלמערכת המשוואות הנתונה אין פתרון יחיד. לכן, או שלמערכת אין פתרון או שיש לה אינסוף פתרונות.

נפתור את מערכת המשוואות באמצעות דירוג מטריצות:

$$\begin{pmatrix} 1 & -4 & 1 & | & 5 \\ 2 & -1 & -2 & | & 3 \\ 3 & -5 & -1 & | & 10 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 - 2R_1 \\ R_3 - 3R_1}} \begin{pmatrix} 1 & -4 & 1 & | & 5 \\ 0 & 7 & -4 & | & -7 \\ 0 & 7 & -4 & | & -5 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_3 - R_2} \begin{pmatrix} 1 & -4 & 1 & | & 5 \\ 0 & 7 & -4 & | & -7 \\ 0 & 0 & 0 & | & 2 \end{pmatrix}$$

קיבלנו שורת אפסים שהאיבר המתאים לה בעמודת הפתרון אינו אפס, כלומר קיבלנו את המשוואה

$$0 = 2$$

לכן, אין פתרון למערכת הנתונה.

בהצלחה! 😊